Poste Restante ★

Medlemsblad för
Nils Ferlin-Sällskapet
Nr 2 1986

MOLL

Emellan oss två finns det inga,
nej, alls inga vägar att gå.
Emellan oss två är det mil
efter mil
och alls inga vägar att gå.
Emellan oss två är det öde,
som bodde vi båda i stängda
hus
och hörde vi aldrig vindens sus
men vore vi båda döde.

Nils Ferlin

Dikten "Moll" som Jenny Westerström skriver om på motstående sida, publicerades första gången i Dagens Nyheter den 2 augusti 1936.

Omslagsbilden: **Bertil Hladisch** *vision av Nils Ferlins egen ironiska tanke på en ryttarstaty utanför Stadshotellet i Filipstad.*

Kära Ferlinvänner!

Hösten har kommit och med den ett nytt nummer av *Poste Restante*. Dikten jag valt att kommentera i detta nummer heter "Moll" och ingår i *Goggles*:

Emellan oss två finns det inga,
nej alls inga vägar att gå.
Emellan oss två är det mil efter mil
och alls inga vägar att gå.
Emellan oss två är det öde,
som bodde vi båda i öde hus
och hörde vi aldrig vindens sus
men vore vi båda döde.

Liksom "Brådska", som jag skrev om i förra numret, kunde denna dikt lika gärna varit skriven i vår tid, för vår tid. Motivet i dikten "Moll" är isolering och kontaktlöshet. Samma motiv finns i en annan Ferlindikt "I livets villervalla" i *En döddansares visor*, vars avslutande rader lyder: "I livets villervalla så nära vi gå — men så fjärran från varandra ändå." Här uttrycks kontaktbristen som en allmän företeelse, som ett slags tidssymtom. I "Moll" behandlas samma känslor men gentemot *en* annan människa. Man skulle kunna kalla dikten för en omvänd kärleksdikt. Det finns en samhörighet "oss två" "vi båda", men en samhörighet, som inte längre fungerar, trots att de två finns nära varandra. Dikten "Moll" är sannolikt sprungen ur en schlagertext, "Min sorg var tyst.", som Ferlin och Gustaf Andborg tillsammans skrev till en rysk melodi i arrangemang av Sacha Michev och som gavs ut på Musikaliska Knuten 1929. Av manuskriptet till schlagertexten får man till och med veta att texten förfärdigats den 28 mars 1929. Schlagertexten är en sorgsen monolog förd av en man, som övergivits av sin älskade. Man bör kanske inte lägga för stor vikt vid en text, som Ferlin i hast åstadkommit för brödfödans skull, men det är ändå intressant att finna, att det mitt bland banala klichéer som "mitt hjärta till blods du kysst" också förekommer typiska ferlinska uttryck som "driver...vill" och "ruvar". Vidare förekommer raderna "Mellan oss två finns det inga, nej alls inga vägar att gå", alltså samma rad som inleder dikten "Moll" (Endast "Mellan" har ändrats till "Emellan"). Schlagertextens ensamhetsmotiv fördjupas och förstärks i den ur denna inspirerade dikten. Sannolikt har schlagermelodins mollton givit Ferlin uppslag till titeln "Moll".

Innan dikten kom in i *Goggles* 1938, hade den publicerats den 2/8 1936 i *Dagens Nyheter*. (Se sid. 2)

Ferlin har alltid en närhet till olika folkliga former. Han föraktar dem inte, utan drar istället nytta av och hämtar uppslag ur allt det material, som han tack vare sitt varierade arbetsområde kommer i kontakt med.

Också i den tidigare produktionen finns rader som Ferlin inte behövde be om förlåtelse för.

Med vänliga hälsningar

Er

Jenny Westerstr

Bengt Emil Johnson

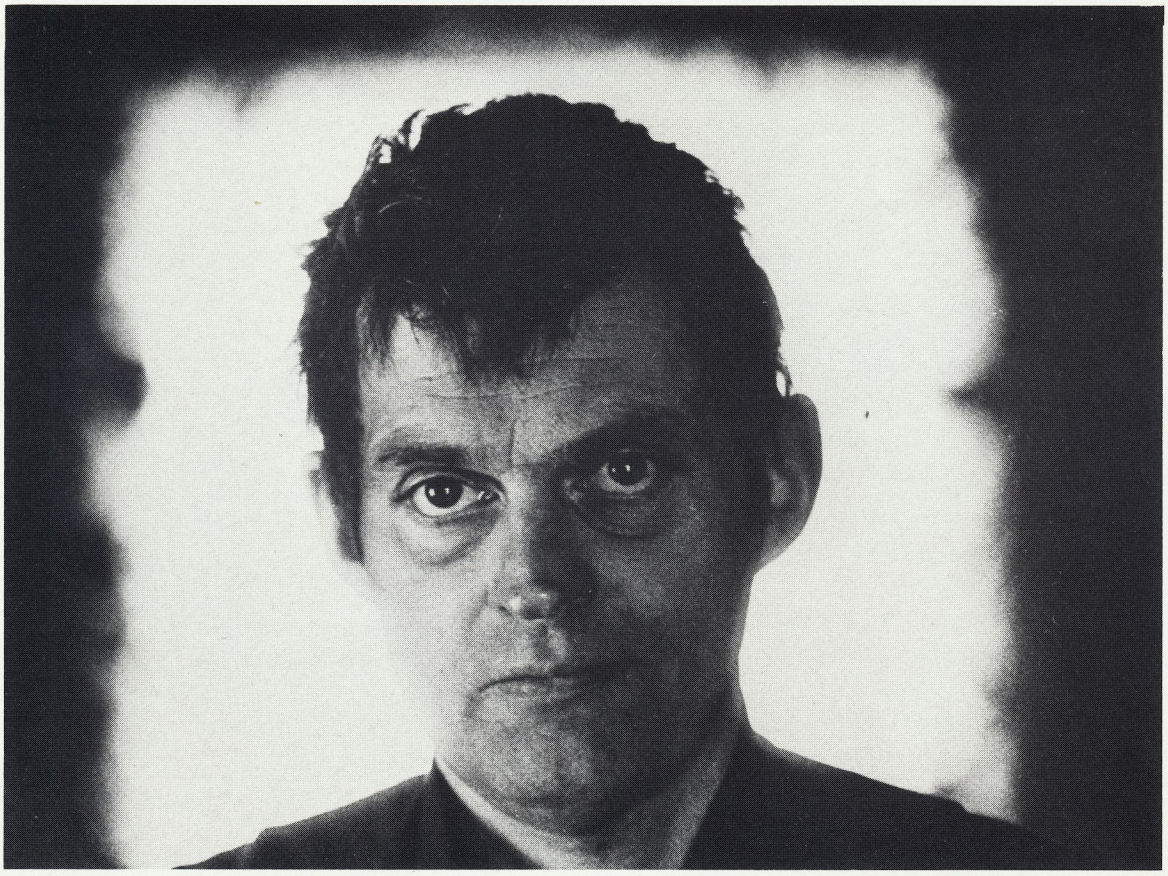

vår pristagare i år, är en ojämförlig person. Han har väl inte många likheter med Nils Ferlin, men en egenskap har de oomtvistligt gemensamt: de är båda fullblodspoeter.

Han är en av de mest märkliga diktare vi fått på de senaste trettio åren.

"Fått" är kanske ett lite felaktigt ord. Vi har ännu inte riktigt välkomnat honom. Men han finns ibland oss; ovanlig och med krav på lyhördhet och engagemang.

Lanthandlarsonen från Saxdalen (i Dalarna), där han länge fungerade som bodbiträde, är fullt förtrogen med svensk natur. Om hur årstidernas växlingar ser ut på nära håll, och hur de påverkar människors sinnen, har han skrivit en svit böcker: *Rötmånad* (1976), *Efter vanligheten* (1978), *Vinterminne* (1980) och *Upprört* (1982). Där kan vi lära oss mycket om hur man med skärpta sinnen kan uppleva förunderliga ting.

Lära oss, skrev jag.

Kanske är det för mycket sagt. Snarare är det en fråga om att uppöva sitt gehör, men det är mycket nog.

Bengt Emil Johnsons gehör är "absolut". Han kan inte bara fåglarnas allmäna läten, han kan lokalisera dialektala skillnader på 600-700 meters håll (det visade han nyligen i ett radioprogram, som vi gärna skulle vilja ha på band).

Hans lyhördhet är lika stor när det gäller människors sätt att uttrycka sig. Men här lämnar han fältet fritt för läsaren.

I en artikel: "Hur skriver jag min dikt?" (FIB:s lyrikklubbs årsbok 1979), anger han som sin uppgift: "Man försöker *ta reda på* något, lika mycket eller mer än att *tala om* något.

Han avstår det vanliga, att "tala om", hela hans poetiska verksamhet — och likaså hans musikaliska; han är också en djärvt experimenterande, ibland svårtillgänglig men skönt uppfordrande tonsättare — är präglad av lusten (ja, lusten finns där alltid) att vara på upptäcktsfärd.

Och den lusten, att vara på upptäcktsfärd, är en förutsättning för mottagarens positiva upplevelse av hans ord- och tonskapelse.

Att Bengt Emil Johnson, på tjänstetid, gjort utomordentliga insatser som musikchef på Sveriges Radio, och på senare tid som programdirektör i nämnda företag, har på ett mirakulöst sätt lämnat hans poetiska och musikaliska skapande oanfrätt. Allt han gör inom sina personliga gebit verkar sprungna ur — rykande färska upplevelser!

Visst kan han ofta verka "svår" för oövade mottagare. Det hör ihop med att han är verksam i nuet. Ansträngningen han kräver ger skön valuta.

— En fullblodspoet, i ord och musik, det är vad han är.

Axel Liffner

(Ur samlingen "Utsatt" 1985)

Mitt namn är Bengt Emil Johnson,
inte bara på bokomslaget och titelbladet,
utan också ute i den andra verklighet
som jag deltar i och diktar. Men
det betyder förstås litet olika saker
i olika sammanhang. Jag har
en bakgrund i Rävåla, som det hette
på den tiden, och en annan i "konkretismen",
det har jag läst i en förståndig bok.
Jag har längtat med ett tag, skulle man kunna säga.
Jag tycker inte att fyrtiotalet känns avlägset,
fast det var ett helt annat samhälle än det
jag lever i just nu, eller därför.
Om fyra månader skall jag fylla 47 år
och sedan får vi väl se hur det blir.
Jag tror att jag har slutat kröka
och jag grubblar mycket över ett jobb
som jag har i fyra år med mycket blandade
känslor. Det har berett mig mycket sorg,
kanske i onödan. Jag har visst *haft visioner*
om musiklivet, ibland rent apokalyptiska. Jag har
åsikter om musik. Albert King lyssnar jag helst på,
Schuberts posthuma B-dursonat är det jag helst
försöker spela. Jag tror inte att jag är någon
särskilt intressant person, men jag tycker
att jag är svår att förstå sig på.

Axplock ur Bengt Emil Johnsons lyrik

(Ur den nya samlingen "Ordens fest", 1986)

Några befinner sig nog i faggorna i respektive
avkrokar.
Det kan synas som om de skymtade emellanåt i
ett stilla regn
som iakttas med inte känns mot huden.

Litet tillvaro att dricka ur, som en flaska.
Stövelspår i inte alltför djup gyttja, en lek att
tänka: "bottenlöst".

Dröja i det längsta, eller bra länge.

Det hänger glosor i varenda buske, tyst!

TRUBADUR OCH BUDBÄRARE

För alla som kunnat lyssna till Ove Engströms varma och starka stämma, när han sjungit Nils Ferlin på våra sammankomster, till egna och andras tonsättningar, kommer det knappast som någon överraskning att årets trubadurpris gått till en så värdig mottagare.

Född 1940 i Stockholm fick Ove Engström sitt första jobb som budbärare. Det var på Telestyrelsen, men budbärare har han förblivit, burit sitt musikaliska budskap vidare genom åren och i den formen också förmedlat ett litterärt budskap genom sina många tolkningar av främst Nils Ferlins diktning men också av bl a Gustaf Frödings, Bo Bergmans, Helmer Grundströms och Erik Lindorms verk.

Budbärare Engström gick tre år i teknisk aftonskola och fortsatte halvtannat år på Tekniska Institutet. Han hade tänkt sig bli ingenjör, men musiken visade sig starkare än tekniken. Som 14-åring hade han börjat fingra på pappas gitarr, som 15-åring började han spela trumpet och som 17-åring uppträdde han med egen orkester på skoldanser och ungdomsgårdar.

Ove Engströms sångkarriär inleddes blygsamt med refrängsjungande i orkestern, men som 24-åring "fick han upp sin saltomortal" genom att gå till finalen i en sångtävling på Nalen. Han satsade alltmer på sången och fick följande vackra betyg av Olle Björling, Jussis bror: "Gosse, du har en oktav till i den rösten om du låter utbilda dej!"

Vilket Ove gjorde. Ingenjörskarriären fick ett

bråtт slut, när han i stället ägnade sig åt sång- och musikutbildning för bl a Martin Öhman, Hjördis Schymberg, Isa Quensel och Erik Saedén. Så följde ett års fortbildning vid Statens Musikdramatiska Skola. För att klara livets nödtorft under studietiden försörjde han sig genom att sjunga visor till gitarr på föreningsträffar, i festvåningar o s v. Två säsonger var han också anställd som sångare och skådespelare vid Dramaten och Stockholms Stadsteater där han gjorde en del mindre roller, bl a Crabman i "Porgy and Bess".

Redan på den första av Ove Engströms hittills nio LP, "Visor och sånger på mitt sätt" 1973, fanns Nils Ferlin med. Den senaste, "I livets villervalla", lär inte vara obekant för läsarna. Den är helt ägnad Nils Ferlin. Av de 16 dikterna är sju tonsatta av Ove Engström, bl a just "I livets villervalla" och "Cirkus", och de övriga av — självklart — Lille Bror Söderlundh men också av Tor Bergner och Torgny Björk (båda som bekant tidigare trubadurpristagare). Den är inspelad i den avancerade 8 kanals studio, som Ove själv byggt.

Ofta tillsammans med sin partner Ulla Roxby har Ove Engström turnerat alltsedan 1972 inte bara Sverige utan också halva Europa runt. Han kan lugnt passera åtskilliga gränser, eftersom han sjunger på nio språk. I radio har han förekommit flitigt, likaså i TV.

Årets trubadurpristagare har blivit belönad förr, inte minst för sina många tonsättningar. I en riksomfattande kompositionstävling fick han för några år sedan pris för sin egen fredssång "Natten är här". 1982 fick han ett stipendium från STIM och året därpå en avsevärd ekonomisk uppmuntran från Konstnärsnämnden.

— Men Nils Ferlin-Sällskapets Trubadurpris sätter jag nog ännu större värde på. Det är en otrolig glädje att får det, säger Ove Engström. Nils Ferlins dikter har fascinerat mig kanske mera än någon annan poesi. Det framgår ju också av att jag har sjungit hans verk mera än någon annan diktares. Många av hans samtida diktarkolleger tycker jag numera kan verka föråldrade både i språk och motiv, medan Nils Ferlins dikter för mig verkar fullständigt moderna, aktuella för oss idag, i verklig mening levande.

Ove Engström instämmer till fullo i den allmänna uppfattningen, att den främste tonsättaren av Nils Ferlins visor är Lille Bror Söderlundh (vilket som bekant också diktaren själv ansåg). De melodierna sjunger han mer än gärna. Han är styrelsemedlem i Sällskapet Lille Bror Söderlundhs Vänner. En mycket aktiv sådan, kan undertecknad intyga.

Att Ove Engström är en lika varm människa som hans röst antyder, upptäcker alla som kommer i personlig kontakt med honom. Han är alltid positiv till mer eller mindre förvirrade musikaliska planer.

Lekmannen som inte mäktar sakkunnigt bedöma hans röst får lita till sakkunskapen. Den säger att den Engströmska rösten är stor inte bara till volymen utan också till omfånget. Han sjunger t ex utan ansträngning den ukrainska folkvisan "Entonigt ringer den lilla klockan", där han — fortfarande enligt sakkunskapen — klättrar 21 tonsteg, från djup bas till en ton ovanför höga C.

Det betvivlas inte. För lekmannen låter det i varje fall lika vackert som imponerande.

Min varma lyckönskan, Broder Ove!

Gunnar Larson

Gick jag allena

♩ ≈ 72

Text: Nils Ferlin

Musik: Ove Engström

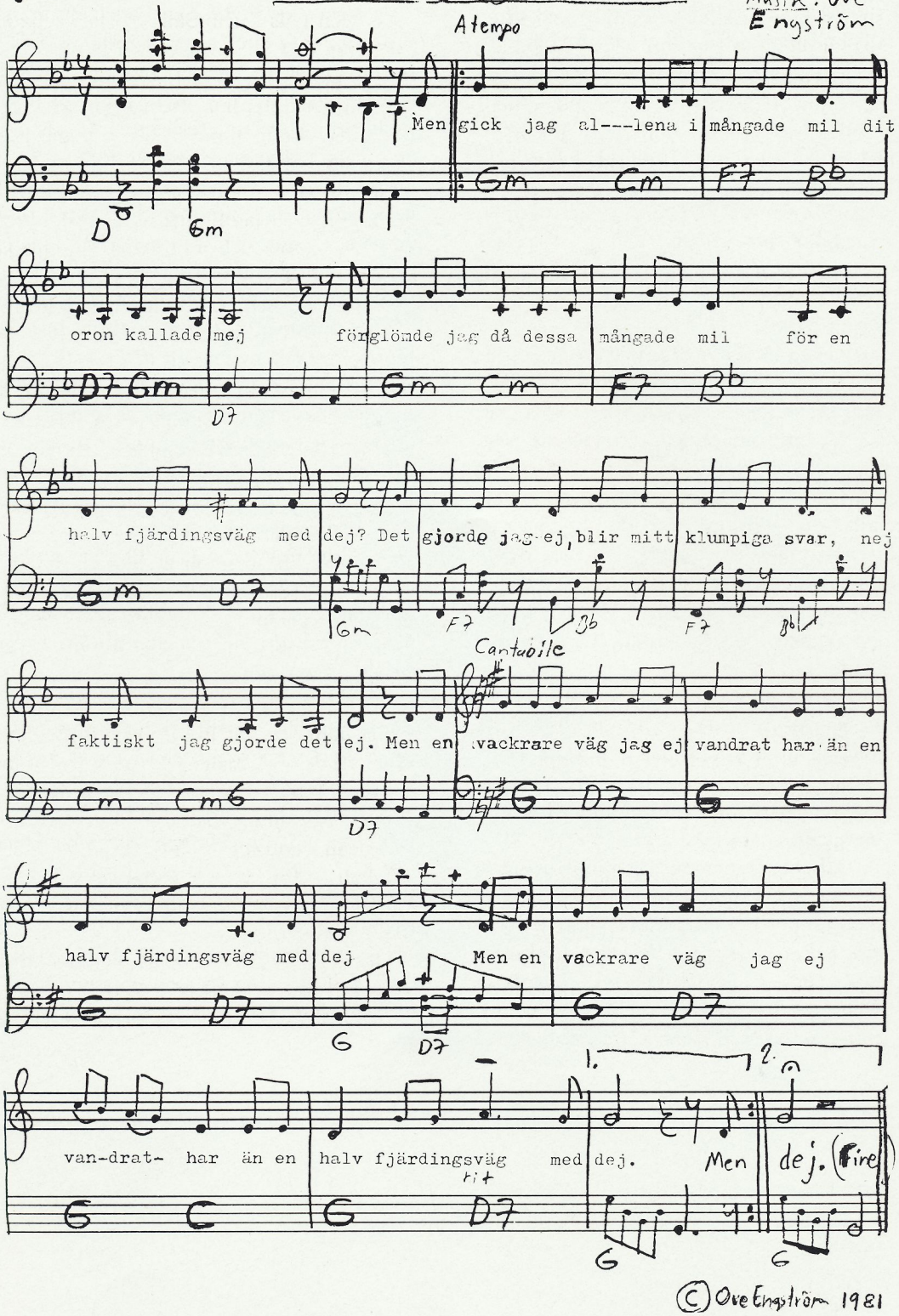

© Ove Engström 1981

Övertryck

av Hélène Aperia

Den kloridbrända målarrocken

har bytt färg och form

litografins smalhöftade, svarta stammar

står där med återhållen andedräkt —

Vårvinden — killingbräcklig sjunker och stiger

som priset på smålandspotatis — —

tuschen flyter över landskapet som ett fräsande järn

över vägarnas klarhet —

men utanför mitt fönster är Riddarfjärdens

försilvrade vatten.

"och så fraktas man bort" och "snart i min grop"

ur Dödsmotivet i Nils Ferlins diktning

av *Jenny Westerström*

(Forts. från föregående nummer)

Den 28 december 1936 dog Elin Nathalia, Nils Ferlins moder. Detta var en stor och svår förlust för Nils Ferlin, och hennes död utlöste hos honom några dikter som kom in i *Goggles*: "Kärlekens ögon" —, "— köld och fred", "En ökenblomma", och "— som en blind". De behandlar antingen moderns bortgång eller minnet av henne.

I "— köld och fred" kretsar den yttre handlingen kring själva begravningsritualerna och förberedelserna inför dem:

Då hyrde de mej hos Gråt & Skratt
en cylinderhatt

Därunder lyste på övligt sätt
en vit rosett

En orgel sjöng och en vacker röst
ljög tro och tröst.

En orgel sjöng och min själ var hel
som min blick var stel.

Min blick var stel och min själ var stum
för tid och rum

———

Så sänkte de henne i elden ned
till köld och fred.

Det ligger nära till hands att uppfatta dikten som en monolog, förd av en son, om sin döda moders begravning, trots att detta inte är utsagt i själva dikten (endast pronominet "henne" förekommer i sista strofen). I den inledande ingressen talas om "mor":

Men strax innan mor dog började hon
tala värmländska.
Käre lelle du, sa hon, käre lelle du.
Vad ska man svara på sånt?

Att den som framför dikten är en man, antyds med "cylinderhatt". Att det var fråga om Nils Ferlins moders begravning visar också en rad biografiska uppgifter.

På ett djupare plan avslöjas i dikten en människa gripen av sorg, paralyserad och handlingsförlamad. Andra får ordna och ställa. Sorgen utlöser ingen gråt, känslorna är frusna:

En orgel sjäng och min själ var hel
som min blick var stel.
Min blick var stel och min själ var stum
för tid och rum.

Dessa två strofer saknas i ett maskinskrivet manuskript och har troligen tillfogats strax före publiceringen i *Goggles*.

Trots att "-köld och fred" till skillnad från de redan behandlade begravningsdikterna (se PR 1986 nr1) beskriver en människas reaktion inför en anhörigs bortgång, innehåller dikten också ingredienserna från de traditionella begravningsdikterna, såsom beskrivningen av den yttre utstyrseln och tvivlet på prästens ärlighet i tron. I sista strofen skildras jordfästningen och nedsänkandet i graven:

Så sänkte de henne i elden ned
till köld och fred.

I ovan nämnda manuskript lyder strofens sista rad något annorlunda "till stoft och fred". Att "stoft" ersatts av "köld" har säkert sin estetiska motivering: "elden" som både kan vara kremeringen och skärselden, kontrasterar mot den eviga vilans köld.

Något hopp om ett liv efter detta ger inte "-köld och fred". Ställer man denna dikt mot en dikt av Bellman till sin döda moder, framstår Ferlins strofer ännu kargare, frusnare och hopplösare. Bellman hade i likhet med Ferlin stått mycket nära sin moder, och vid hennes bortgång skriver han en gravdikt till hennes jordfästning : "Tankar vid min hulda Moders, Fru Catharina Bellmans graf, den 17 Martii 1765".

Mitt öga somnar uti tårar
Och vaknar vid dess lilla mull.

Jag kan min mensklighet ej glömma,
Min sorg är vördig, sann och stor;

Jag saknar dig, min hulda Mor,
Du stiger ned i jordens gömma
Och upp till evig frihet far.

———

Så sofver hon då sött och stilla,
Se'n hon ur tidens bojor gått
Och druckit ut sitt sorge-mått
Uti vårt buller, sorl och villa.
Nu nalkas hennes frihets dag:
Förlossnings-klockan slår och klämtar,
Och Gud sitt verk så sakta hemtar
i några tysta ande-drag.

———

Jag orkar inte mera tala:
Kom, höga Magt, kom du, hugsvala
Och stryk min anda vid dess graf!

Dikten har underskriften "Af en sörjande son, C.M. Bellman". Här får man till skillnad från i "-köld och fred" klart veta vem som är död och vem som sörjer.

Bellmans dikt är en nio strofer lång monolog, som beskriver sonens djupa sorg över förlusten av modern. Den är uppbyggd som en begravningspsalm med ord och fraser hämtade från denna genre, t ex "evig frihet", "sofver...sött", "förlossningsklockan" osv. Dikten ger också uttryck för människans litenhet inför Allmakten, som råder över liv och död. Den präglas av en stark tro på ett liv efter detta, på en "evig frihet".

I Bellmans dikt ger sorgen utlopp för stilla gråt. Den döda modern läggs i jorden, där hon sover "sött och stilla". Det är en positiv, fridfull bild som här frammanas och som ytterligare förstärks genom tron på ett evigt liv. Döden ter sig som en befrielse från jordelivets elände. "Förlossnings-klockan" markerar inringningen till himmelriket.

Sedd i ljuset av denna text framstår Ferlins dikt även till sitt lilla format (6 tvåradsstrofer) i bjärt kontrast. Den blir laddad av nihilism, Sorgen utlöser ingen gråt — endast handlingsförlamning. Inga känslor får utlopp. Tiden tycks stå stilla. Någon klockringning som signalerar ett liv efter detta finns inte här, tvärtom "ljuger" orgelsången "tro och tröst". Modern sänks i jorden, men inte för att "söva sött" utan till plågor av eld och köld. I relation till Bellmandikten framstår ordet "fred" hos Ferlin som ironiskt, och döden framstår då inte som en befrielse från jordelivets kval.

Ferlins dikt till den döda modern har paralleller hos en annan svensk lyriker, som Ferlin enligt egen utsago varit djupt fascinerad av alltsedan 1921. Hos Dan Andersson lyder slutverserna i dikten "När mor dog"

(*Svarta ballader 1917*):

Men tungt sov mor i skumhöljd sal,
och aldrig mer skall hon vakna,
och lemmar som vridits i kampens kval
får äntligen kallna och rakna

Vidare heter det i dikten "En ballad till mor" (*Efterlämnade dikter*):

. . . jag skall glädjas, mor, när du stilla har dött
och får vila ditt hjärta i jord!
Ty endast därnere i ljudlös mull
den belönande friden bor, . . .

Lägger man också dessa två texter bredvid Ferlins dikt, finner man igen att den skenbara likheten framhäver kontrasten. Dessa två strofer av Dan Andersson liksom Bellmans-dikten ovan uttrycker stilla fridfullhet. Döden framställs som en ljuv befrielse från ett slitsamt liv. I "En ballad till mor" känner den sörjande t o m glädje över denna barmhärtiga död, även om det inte heller i någon av de ovan citerade texterna av Dan Andersson finns några uttryck för en tro på ett liv efter detta.

I ytterligare några dikter skymtar båda begravningen och själva nedsänkandet av kistan i jorden fram. I "En gång..." (*En döddansares visor*) uttrycks funderingar över vad som kommer att ske. Visionen gäller först begravningsförberedelserna därefter själva jordfästningen:

Då kommer en gammal och klok madam
och lindar min kropp i vitt -

———

Man ska fira mej, långsamt två famnar ner
i jorden att glömma min nöd -

Här blir döden trots allt en befrielse från världsliga bekymmer. I detta fallet är det närmast svälten som är svårigheten. Dikten avslutas med följande rader:

ska jag, långt bortom hunger och dag och natt,
drunkna i tidlös fred -

Ruth Hladisch har berättat, att Ferlin skrev dikten i Göteborg 1926 till hennes blivande make, Eduard Hladisch. Denne var tre somrar i rad anställd som kapellmästare på Trädgårdsföreningen där. En gång när Ferlin, just sommaren 1926, besökte restaurangen, blev han av den blivande svågern bjuden på middag. Som tack för maten skrev Ferlin dikten till honom. Restaurangmåltider var Ferlin vid denna tid inte bortskämd med. I ett handskrivet manuskript har dikten "En visa till Eduard" som rubrik. Sista strofen i det handskrivna manuskriptet har en helt annan lydelse än den färdiga dikten:

Man ska sätta i tryck min historia ut
för trettio öre per rad —
Så får jag väl, ändå ett värde till slut
— som annons i ett tidningsblad.

Här anspelas på det eftermäle, som i dödsrunan värdesätter den döda människans liv. Ironin är bekant från de tidigare behandlade begravningsdikterna — en människa är aldrig så god som när hon är död.

Vissa av förberedelserna inför jordfästningen beskrivs också i "Den excentriske lorden" (*En döddansares visor*). Denne finner ingen mening i livet och hänger sig i "vårdträdets skugga på gården". Innan kistan tillverkas måste den döde mätas, för att man skall veta hur stor kistan skall vara: "han mättes i fot och tum". Omedelbart därefter omtalas transporten till kyrkogården: "och fördes till kyrkogården att få sej ett vilorum-". Det finns här en tydlig ironisk underton, som förstärks av den stilbrytande frasen "få sej ett vilorum". "I jordens ruvande lera" i följande strof ger en bjärt ironisk belysning av själva föreställningen om vilorummet. Leran ruvan över den döda människan, vaktar henne, vakar över henne. Det ligger något obehagligt i detta. I denna dikt går Ferlin ytterligare ett steg och beskriver, vad som händer med människan i jorden: "där ligger han stel och stum". Och sedan vad som händer efter ytterligare en tid: "Han bor som ett ben i mullen". Förruttnelseprocessen har passerat, den ruvande leran har varit aktiv, och nu finns kanske bara benen kvar. Allt detta sker obemärkt. I naturens värld är allt som förut och går oberört sin gilla gång:

och solen lyser på kullen
och solen lyser i byn.
Och svalor och måsar susa
som fordom kring Englands strand,
och bambustänglarna brusa
där borta i Österland —

Det formelartade uttrycket "stel och stum" återkommer i visan "Desperados" (*Tio stycken splitter nya visor tryckta i år*) som "blek och stum". Död och jordfästning beskrivs här liksom i "Drömmare dåre —" som en aktiv handling, som man gör av eget initiativ och fri vilja:

Då lägger man sej på sin viloplats
där ligger man stel och stum.

I psalm 451, 1819-års psalmbok, finns nästan samma formelartade uttryck: "Går jag bort att kall och stum sova på mitt trånga läger i mitt låga vilorum". Man noterar att ordet "vilorum" också förekommer här.
På liknande sätt konstateras mor Kajsas död i "Bygdebrev":

En gammal gumma, jag hör, mor Kajsa,
har lagt sej ner,
och niger aldrig för präst och nämndman
och lagar aldrig en nävgröt mer.

Ibland markerar Ferlin att någon är död med hjälp av negeringen "aldrig", "aldrig mer". Det formelartade uttrycket återfinnes t ex i "Den excentriske lorden": "nu tänder han aldrig mera en pipa med opium", eller i "Gravöl" (*En döddansares visor*): "aldrig han knäpper en roskravatt kring kragen mer".

I "Kuckeliku-" (*Med många kulörta lyktor*) beskrivs däremot inte döden som en aktiv självgjord handling, utan snarare som en plötslig slumpartad händelse — en olycka: "när vi går kull och mullen döljer oss".

En otäckare variant av den dödes tillstånd i graven finns i "En valsmelodi" (*En döddansares visor*). Man kan fråga, om Ferlin överhuvudtaget har formulerat sig mer naturalistiskt konkret om dödens fysiska realitet:

och snart i min grop skola maskarna finna
att jag är ganska mager om bena,
tillika om armar och hals.

Här anknytes till medeltidens och 1600-talets makabra synsätt på förruttnelseprocessen, som i sin tur är starkt influerat av *Jobs bok* (i NT läggs däremot ingen vikt vid dödens fysiska följder).

Man kan ur den intertextuella bakgrunden plocka fram en konkret text av François Villon för att belysa samhörigheten med det medeltida synsättet:

Min kropp, när nu jag ger upp staten,
vår stora moder Jorden får.
Väl luras maskarna på maten.
ty hungerkampen varit svår.
I mull han skall så fort det går:
av jord han kom, till jord han vänder,
ty allt — om än på villospår —
tillbaka till sitt ursprung länder

Strofen är hämtad ur Ane Randels tolkning av François Villons *Stora testamentet*, som utkom 1920. Översättningen väckte stor uppmärksamhet och fick god kritik. Kopplad till denna strof av Villon, får den senare dikten med sin smäktande valsrytm, alluderande på schlagermarknadens triviala texter, ett kusligt stämningsbrott av mörk brutal atmosfär. Tack vare denna koppling frammanar också inledningsverserna en ohygglig atmosfär med ett persongalleri, som lika gärna kunde varit hämtat från Villons värld:

Dagen är släckt,
mörkret har väckt
stjärnor och kattor och slinkor;
fyllda av skarn,
slödder och flarn
sova polishus och finkor —

Medeltidsatmosfären sprids också till inledningsraderna i andra strofen, trots att texten i sig inte bär på något medeltidsdrag utan tvärtom vittnar om en modern tid (grammofonen). De sockersöta rimmen som schlagerförfattaren försöker mana fram, ter sig meningslösa mot

den otäcka fonden. Kontrasten mellan valstaktens harmoniserande rytm och den bittra pessimismen är själva grundtonen i dikten. Dikten skrevs verkligen till en valsrytm. Ferlin som så ofta utnyttjade en känd melodi eller rytm som språngbräda för en ny dikt, har sannolikt 1929, det år då han för brödfödans skull skrev de flesta schlagertexterna, brottats med en alldeles speciell valstext. En av de "visor" som såldes till "nöjets estrader", var nämligen en schlagertext som finns bevarad i ett maskinskrivet manuskript med två verser och en refräng. Längst ner på manuskriptsidan finns en notering "Levererad och betald". Jag citerar andra "versen":

Ödsligt och kallt
synes mig allt
nu i min ensamhets timma.
Skyarna gå
tunga och grå
dimmiga stjärnorna glimma.
Vilset mitt hjärta ur saknadens famn
flyr med sin smärta och /viskar varmt/ ditt namn.

Här finner man exakt samma rytm som i upptakten till "En valsmelodi". Stämningen är i viss mån också likartad med en i natten ensam berättare. Det råder en tryckande känsla av intighet i båda fallen, och stjärnorna finns med som rekvisita. Men längre sträcker sig inte likheterna. Schlagertexten kommer konstnärligt långt efter den ur denna utsprunga dikten. I en annan schlagertext från 1929 "Aldrig du var mig så nära" förekommer rimorden sol och viol:

Av dröm som drömdes en gång i sol
i blå junidar
en vissnad blomma en blek viol
är allt som jag har kvar.

Ordet "grop" som också förekommer i Randels Villon-översättning, ger naturligtvis helt andra associationer än ordet grav. En grop faller man i — i en grop blir man slängd. En grav blir man lagd i — i en grav blir man sänkt. Just uttrycket "grop" förekommer på ett par håll i Ferlins diktning, t ex i "John Boy" (*En döddansares visor*), som handlar om pojken som offrar sig för kriget. Han träffas av en granat, och hans död skildras mycket naturalistiskt:

Han skrek, han skrek, han for och slog med armarna
och trampade i tarmarna
och vräktes i en grop.

Med en bild som starkt associerar till Pieter Bruegel d ä:s tavla "De blinda", återfinns "grop" i följande rader i "Gammal visa" (*Kejsarens papegoja*):

Och dess blinda som tror sej stora
de blåser upp sej och drar ihop
med andra blinda sin storhets fora
och står på huvut i samma grop.

Även i "Krig" (*Goggles*) förekommer ordet "Tungt klättrar Döden ur sin grop". "En valsmelodi" avslutar *En döddansares visor*. "Nattkvarter" har motsvarande placering i *Barfotabarn*. Här skildras tillståndet i graven mer positivt än i de ovan behandlade dikterna. Visserligen är det inte heller här frågan om någon tro på ett liv efter detta. Det finns ingenting, ens medvetande är utplånat, men kroppen existerar ännu en tid, och just i denna dikt är viloplatsen skön:

Sen är det inte någonting
— du slumrar grönt och fagert
och glömmer alla bittra sting
och sår som livet gav.
———
Du sakner ingen tid som går
men sover som Törnrosa.
Törnrosa sov i hundra år
men du ska sova mer.

Även om tidsperspektiv är oändligt, blir beskrivningen av graven positiv tack vare allusioner på Törnrosas sömn.

NY FERLIN SKIVA IGEN

Återigen har det kommit ut en ny stor LP med delvis helt nya tonsättningar av Ferlin-dikter. Den här gången är det Evert Ljusberg och Bernt Johansson som står för "Spitter nya visor" (Electra 1234). Namnlikheten med en av Nils Ferlins diktsamlingar är ingen tillfällighet, påpekar Jenny Westerström i texthäftet till skivan. Där står bl a:

Alla Ferlinvänner från när och fjärran måste hälsa denna nya originella tolkning av mindre kända Ferlindikter med förtjusning. Den titel, som Bernt Johansson och Evert Ljusberg valt på denna skiva, *Splitter nya visor*, för osökt tankarna till en vissamling, som Nils Ferlin gav ut 1941 *Tio stycken splitter nya visor tryckta i år* med tonsättningar av vännen och kompositören Josef Briné.

Namnlikheten är nog inte en tillfällighet, eftersom flera av skivans visor fanns med i denna vissamling t ex "Vårköping" och "Luffarstepp". Men Bernt Johansson och Evert Ljusberg har inte bara öst ur denna källa utan också ur en av paret Briné-Ferlin två år senare utgiven vissamling *Kanonfotografen*, t ex "Kanonfotografen" och "I Gällivara och Värnamo". Visorna i dessa båda samlingar var 1941 och 1943 ingalunda splitternya. De flesta visorna hade redan framförts i en rad folklustspel för radio under 30-talet, som Ferlin och Briné tillsammans författat.

———

Det mesta materialet i radiospelen skulle emellertid falla i glömska till för några år sedan, då en del av dessa bortglömda texter publicerades i boken *Bröder under vindar sju.* Nu har Bernt Johansson och Evert Ljusberg gjort splitter nya visor genom att tonsätta dikter, som i radiospelen endast reciterades t ex "Bröder under vindar sju", "Ett gammalt Magdeburger", "Jag åker i bil" och "Min stad" eller genom att tonsätta visor, vars ursprungliga Briné-melodier inte finns bevarade, t ex "Hur skulle det bli, min kära" och "Då vänder jag ett notblad". Vidare har Johansson eller Ljusberg lyckats med att klä en del Ferlintexter, som Briné tidigare tonsatt, i nya melodier t ex "Luffarstepp" och "Vårrimmeri".

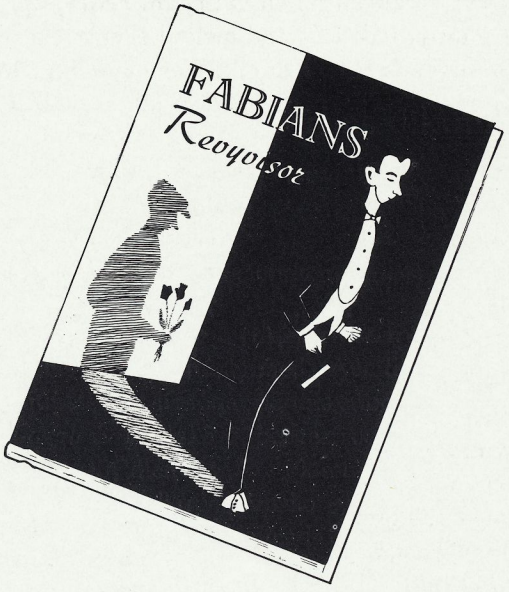

FABIANS *Revyvisor*

Nils Ferlins revykupletter
presenterade av

GUNDE JOHANSSON
JAN WIKNER
ROLF MÅRTH — BROR FRISK

Ons. 5 nov. kl. 19.30.
Strandvägsskolans aula,
FILIPSTAD

Utsikt i ett regn

av Per Ahlmark

Gänglig är han för sin ålder och går
nästan på tå som för att inte störa:
det är mannen i den slitna jeans-
kostymen med det vita hängande håret
som trippar över det regnvåta gräset
under Maria kyrkas skymningsklocka
på väg till Söders Hjärta för
kalvbräss med bourgogne eller
pensionärsbingo på Hornsgatan, vad vet jag? —
det konstiga är att när denne
hippie emeritus med tre böcker
i en konsumkasse har korsat
kyrkogården från grekallén till
Taube-graven har han för alltid
dragit ett tunt streck över den,
delat upp gräsmattan i dess östra
och västra del, styckat av den
till två tomter för köpare som
ska anlända först senare, alltså en
lantmätare på sitt troligen sista uppdrag

Sista Ferlin-tallriken

Under senare delen av november 1986 kan Du köpa den sista av de sex tallrikarna i denna säregna samlarserie. Denna sista tallrik tillverkas i endast ca 2 500 ex.

Priset i bokhandeln blir nu ca 170 kr inkl moms. Medlemmar som beställer minimum 5 tallrikar, betalar nu 90 kr plus moms. Frakt-och exp-avgift *ingår*. I viss utsträckning finns fortfarande möjlighet till valfri sortering av nr 1-6.

Köper Du enstaka tallrikar (1-4 st) betalar Du 100 kr plus moms plus exp-avgift.

Nils Ferlin-Sällskapet är förmånstagare och har hittills fått ca 50 000 kr i "tallriksinkomster", vilket medfört att Sällskapets priser och stipendier kunnat ökas påtagligt de senaste fem åren. Vi hoppas nu på en fortsatt utveckling med Din hjälp.

Specialerbjudande: Den medlem som före 15 mars 1987 beställer hela serien (nr 1-6) i en leverans — så långt lagret räcker — betalar endast *650 kr inkl moms, frakt etc.*

Säkert blir denna serie värd flerdubbelt på marknaden inom några år. Beställ genom Enström Trading Co AB, Box 57, 163 91 SPÅNGA. Tel 08-36 29 20. Karin Nordell el Gun Olofsson efterfrågas.

Nr 1

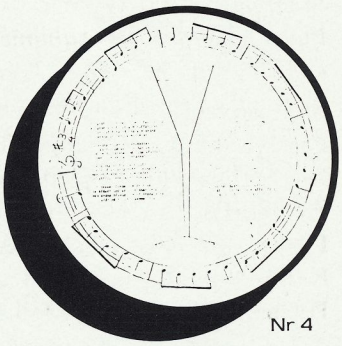
Nr 4

Nr 2

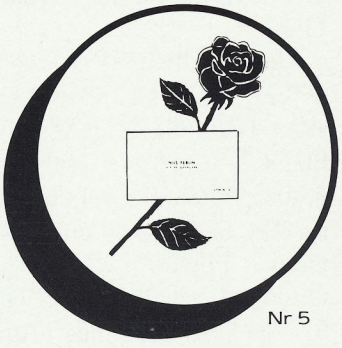
Nr 5

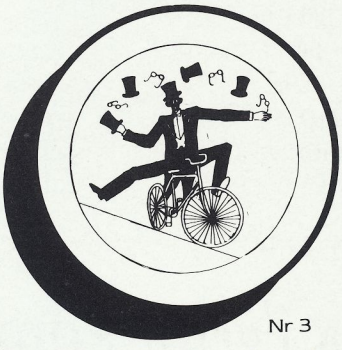
Nr 3

Nr 6

FERLIN-CIRKUS I ÅBO

Att Nils Ferlins diktning är välkänd och uppskattad i Finland är ingen nyhet. Men för de flesta av oss på denna sidan Ålandshav kom det som en positiv överraskning, att Åbo Svenska Teater i våras satsade så imponerande stort på en pjäs om Nils Ferlins liv. "Cirkus Tigerbrand" heter verket, där Ulf Fredriksson svarat för dramatiseringen och skalden själv för huvuddelen av texten, d v s ett mycket generöst urval av hans dikter.

Ett 70-tal dikter framfördes i denna suggestiva form till tonsättningar av främst Lille Bror Söderlundh men också av t ex Josef Briné, Tor Bergner och Seppo Wahl. Den sistnämnde svarade för arrangemang och musikalisk ledning. De fem skådespelarna var Lisa Bergström, Peter Blomberg, Robert Bruno Malmberg, Monica Nyman och Jan Wancke ohc regissör Helen Elde.

Vad som också imponerade var teaterprogrammet. Det innehöll förutom ett par citerade dikter, bl a "Gudarna väcktes", en historisk-litterär översikt; "Nils Ferlin — hans liv och hans tid". Det är ett mycket skickligt koncentrat, gjort med stor litterär och personhistorisk kunskap.

NY FERLIN PÅ ENGELSKA

In Arendorff's time
that's when life was sublime,
and the stars weren't so hard to get at.

Raderna på engelska förefaller bekanta, alldeles oavsett andra ordets egennamn. Ja visst är det Nils Ferlins dikt "Kuplett", mera känd som "På Arendorffs tid". Den ingår i samlingen **"With Plenty of Colored Lanterns"**, ett drygt 50-tal Ferlin-dikter översatta till engelska av **Thord Fredenholm** och i några fall av Martin Allwood och utgivna på den senares förlag **Persona Press.**

Martin Allwoods imponerande gärning som översättare av framför allt svensk poesi till engelska har tidigare omnämnts i dessa spalter. Bland hans nästan otaliga verk kan nämnas Edith Södergrans samlade diktning och hans mycket omfattande antologi "Modern Scandinavian Poetry 1900-1975" med dikter från Grönland, Island, Färöarna, Danmark, Norge Sverige liksom finlandssvensk, finsk och samisk poesi. En av de flitigaste medarbetarna där var just Thord Fredenholm, USA, med inte minst ett antal Ferlin-dikter. Nu har alltså Allwood förlagt Fredenholms samling dikter av Nils Ferlin, och boken har redan introducerats via flera radiostationer i bl a San Francisco-området.

Thord Fredenholm har lätt att finna likvärdiga engelskspråkiga motsvarigheter också till Nils Ferlins mindre vanliga uttryck. Han bevarar trots detta väl den speciella Ferlinska tonen i många av de mest kända dikterna. En tolkning utan vank är t ex "Fåfänglighet" ur "En döddansares visor", som ju inleds med orden "Jag har klättrat på önskningens stege...". Hos Thord Fredenholm lyder den första strofen: "In vain":

In vain I've climbed the ladder of wishes,
I've climbed so far as to see
that the ladder is high as heaven
and deep as eternity...

Men bland Allwoods ganska få bidrag i samlingen finns också pärlor, t ex "Astray" (Vilse) vars början "Månen kommer och solen går..." han tolkar så här:

The sun is setting, the moon appears.
Dreams have led you astray -
dreams from lily-of-the-vally years
led you so far astray.

Som introduktion av Nils Ferlins diktning ut över vidare språkhorisonter är "With Plenty of Colored Lanterns" lika effektiv som välformulerad. G L

Hur Nils Ferlin kom till Mexico

Av *Martin Allwood*

Trots att Svenska Institutet välvilligt givit en förhandsbeställning på 200 exemplar av Nils Ferlins dikturval "With plenty of colored lanterns" i Thord Fredenholms engelska tolkning kunde boken inte tryckas i Sverige. Det hade blivit alldeles för dyrt.

Jag tog därför med mig manuset till Bertolomé Costa-Amic, en gammal hederlig anarkosyndikalistisk förläggare i Mexico City (som f ö skaffade Trotsky asyl där under trettitalet). Han blev genast intresserad och lovade ta med boken i sin serie "Costa-Amic Englisk Library", som förut givit ut bl a "Black in Colombia" av den kolombianska konstnärinnan Enelia Paz Gómes, bosatt i Sverige sedan 1974.

Vi hade ett förfärligt besvär med omslaget. Jag försökte förklara, att svenskarna vid sina vilda kräftfester i augusti använde kulörta lyktor. Men ingen mexikansk artist kunde föreställa sig denna ceremoni. Genom kulturattaché Kjell Holm vid svenska ambassaden i Mexico bönföll vi Stockholm om teckningar av kulörta lyktor, men svaret blev magert. Till sist såg jag i en nattlig drömsyn lysande cirklar i olika färger

— ett slags surrealistiska kulörta lyktor — som alltså blev omslagets slutliga utformning.

Förlaget utlyste så en presentation av Ferlin på sin trevliga takterrass mitt i 21-miljonerstaden vid Calle Soto 62, alldeles vid sidan av den majestätiska huvudgatan Paseo de la Reforma. Evenemanget skulle gå av stapeln den 7 april 1986.

Sveriges ambassadör David Wirmark lovade komma, liksom ambassadrådet Kerstin Ennerfeldt. Några dagar före presentationen störtade det Mexicana-flygplan där Kerstin, hennes syster och fyra söner befann sig. Vi började därför presentationen med att under en tyst minut högtidlighålla hennes anhörigas minne.

Flera framstående mexikaner och utlänningar var inbjudna, bl a doktor Maria-Luz Perales, orädd kämpe för familjeplanering i Mexico, och Dr Guillermo Rousset Banda, som just avslutat sin monumentala översättning av Rilke till spanska. Ulf Åberg var inbjuden som representant för Rädda Barnen, som i tysthet gjort ett förnämligt arbete för att hjälpa en del av de 60 000 offer för den stora jordbävningen den 19 september 1985, som ännu bor i papphyddor längst stadens trottoarer. Och naturligtvis var Kjell och Eva Holm med, som hela tiden gjort allt för att hjälpa mig.

Redan ett par veckor i förväg hade jag personligen besökt de största tidningarna — *Novedades, El Sol, Excelsior, El Universal, El Heraldo* etc — för att försöka skapa intresse för Nils Ferlin hos kulturcheferna. Ärligt talat väntade jag mig inget intresse alls. Men jag hade alldeles fel. Så snart jag förklarat varför en modern människa måste intressera sig för Ferlin, tände alla och började anteckna för fullt. Fast jag måste väl också tala om, att flera sade, att om jag inte presenterat Ferlin på spanska för dem, hade nog intresset knappast kommit fram. Mexikanarnas engelska var inget att skryta med.

Vi lyckades också få ett par radioprogram på den statliga kulturradion, där Sven Bertil Taube sjöng Ferlins visor på svenska och jag berättade på spanska. Till slut hade inte mindre än nio stora tidningar i Mexico gått in för Ferlin. Jag var alldeles övervältigad— och mycket tacksam för deras lyhörda kulturintresse.

Men inte nog med detta — vid presentationen den 7 april 1986 infann sig flera av massmedierna igen och gjorde nya reportage! Särskilt gladde det mig att John Maxim, kulturchef vid den stora engelskspråkiga tidningen Mexico City News kom och stannade i fyra timmar för att lära sig så mycket han kunde om Ferlin.

Jag tyckte också att jag borde ge åtminstone ett exempel på Nils Ferlins poesi på spanska. Men det fick bli en prosaöversättning. Och jag valde den underbara "Vilse", som jag tycker sammanfattar allt vad Nils har att säga oss:

Spansk prosaöversättning av Nils Ferlins dikt "Vilse"

PERDIDO

La luna sale, el sol se oculta.
El sueño te llevó por mal camino
El sueño de los años de las lileas del valle
nos llevó siempre por mal camino.
Ahora tienes que caminar con zapatos rotos
por senderos de cardo y páramos quemados.
El sueño de los años de las lileas del valle
te llevó por muy mal camino.

Övers: Martin Allwood

PETTER BERGMAN DÖD

1971 års Ferlin-pristagare, författaren och kulturjournalisten Petter Bergman dog en tidig höstdag. Han var tidig med det mesta efter sin debut vid 18 års ålder, ovanligt ung också som Ferlin-pristagare. Här några citat ur minnesorden av Bengt Holmqvist i Dagens Nyheter och Mats Gellerfelt i Svenska Dagbladet.

Bengt Holmqvist:

———

Han blev yngre med åren nästan i takt med sin växande och ofta redovisade insikt om deras förödande flykt.

———

Tvärtom. Petter Bergman blev på 60-talet en av våra ledande politiska poeter. Inte av trendkänslighet; utan för att omsorgen om orden mer och mer visade sig innebära också en omsorg om den mänskliga gemenskapen.

———

På så sätt växte Petter Bergmans lyrik i tyngd och auktoritet. Hantverksskickligheten, mer virtuos än någonsin i "Barndomens gator" (1983), underordnades restlöst poetens stävan att fixera jagets och världens tillstånd.

Några optimistiska rapporter kunde det inte bli. Men det fanns en värme och intensitet i själva formuleringarna som kändes nästan trösterik: som en hälsning från någon som kämpade vidare mot sämre odds än de flesta, mot smärtan och hopplösheten, med orden och musiken.

Många diktare har manat oss att härda ut. Petter Bergman visade oss sin erfarenhet av hur det går till.

Mats Gellerfelt:

———

Petter Bergman var poet, lyriker i ordens mest ursprungliga betydelse: en sångare, en siare med kontakt med livets underbara och smärtfyllda villkor, en spleenfylld melankoliker som till synes hamnat i fel tid. Ändå inte: få moderna lyriker hade som Petter Bergman ett hett engagemang i väldens affärer, en seismografisk känsla för när människovärdet trampades av järnskodda stövlar.

För Petter Bergman var poesin själva livet, den luft han andades. Han resonerade förmodligen som Baudelaire: tre dagar utan bröd, javisst! Men utan poesi! Aldrig!

Petter Bergmans poesi var genomsyrad av ett oändligt vemod, av sorg så stor att den ibland gjorde dikterna till ett oratorium över människans oändliga ensamhet, över ångestens och dödsinsiktens bittra villkor. Ändå fanns där dock så mycket som försonade; en varm humanism, ett hett engagemang, en besk humor och en virtuos musikalitet.

När han arton år gammal debuterade - som en från första början fullfjädrad skald - skrev någon kritiker att Petter Bergman var "född gammal" - som om han intuitivt redan från ungdomens ljusare tid sett den skugga av sorg som faller över livet och de levande. Men denna insikt gjorde också hans poesi trösterik för många, gjorde honom till en valfrändskap, en vän som talar genom dikten.

Obeskrivlig saknad, käre Helmer..

Vår tredje Ferlin-pristagare Helmer Grundström gick bort för inte länge sedan.
En av hans närmaste vänner och kamrater från Klara-tiden Tor Bergner skrev följande mycket personliga rader i Aftonbladet:

Vi drar från Norra Bantorget via Klara kyrka med novell, dikt och visa i fickan. Till tidningar och får något pengar i börsen. Vi går till Kafé Cate på Gamla Brogatan. Vi tänder vårt röka och dåsar över kaffekoppen och du tar mej med dej till ditt Hemland Norrland. Jag hör skällorna spela från din barndoms getarskog och yxhuggen från din timmerskog, när vi går över en korsprydd glänta. Vi följer stigen mot Svanavattnet, där sångsvanarna rastar under färden norrut. I stugan på udden, ditt föräldrahem, där du nu bor mellan besöken i Klara, dröjer vi. Räknar våra vänskapsår av glädje och slit.

Det skymmer och du visar mej på en stjärna över Gallo fjäll. Vi går ut i kvällen mot stjärnan. Jag stannar men du fortsätter. Du dröjer ett slag högt uppe på fjällkammen. Jag kan knappt skönja dej men jag tycker jag ser dej vinka - jag vinkar tillbaka innan du försvinner mot den andra sidan. Det skänker mej ro men obeskrivlig saknad - käre Helmer...

broder Tor

Ung dikt

En del av Poste Restantes läsare har haft förmånen att få höra Nils Ferlins syster Ruth Hladisch läsa en dikt brodern skrev i 10-årsåldern. Hon citerar den också i sin artikel "Min bror Nils" i Värmlands Musei Årsbok 1978 "Nils Ferlin (1898-1961). En minnesbok". Här är den:

Jag är en liten gosse jag,
som går i skolan varje dag.
Och när jag slutat där en gång,
då går jag ut i världen på livets smala spång.
Och när jag över spången gått,
då får jag skörda, vad jag sått.

"Jag är övertygad om", skriver Ruth Hladisch, "att Vår Herre tycker att Nils klarade balansgången på livets smala spång lika bra som han klarade balansgången i gymnastiksalen i samskolan i Filipstad."

PILEN IN MEMORIAM

Oförlåtligt bristande uppmärksamhet på den krassa ytter-världen är den enda ursäkten för, att Poste Restante inte redan i föregående nummer införde en för vårdare och vördare av Nils Ferlins och andra Klara-diktares verk självklar nekrolog. Alltså några minnesord över den sedan mycket länge klassiskt vordna restaurangen *Pilen*. Den stängdes vid årsskiftet, och huset är redan rivet i ett av grävskopans sista obarmhärtiga bett i det förödda Klara.

Men i poesins värld, i romaner och memoarer och inte minst fortfarande i minnet hos många, många land och rike runt lever Pilen vidare. Detta enkla näringsställe, "Pilens 3:a" i bottenvåningen (2:an en trappa upp hade en mera borgerlig publik) fick sin förgyllning i litteratur och konst. 1930-talets diktare och konstnärer, notisjägare och vanliga journalister, gatuförsäljare och bohemer i största allmänhet var ett färgstarkt och inte sällan påfallande hörbart inslag bland gästerna. De gav de slitna lokalerna en sällsam nimbus. "Franska salongerna" talar Tor Bergner fortfarande lyriskt om.

Broder Tor är en av de få av 30-talets gäster som än idag kan uttala sig i frågan. Men Pilen exsisterade i högsta grad levande, med eller utan namns nämnande, i Nils Ferlins diktning och i Erik Asklunds stora romansvit "Bröderna i Klara", "Livsdyrkarna och "Drakens gränd", hos Helmer Grundström, Willy Walfridsson, Harald Forss och många andra i den s k Klara-bohemen och hos mera sentida kolleger som t ex Stieg Trenter. Liksom den uppenbart varit inspirationskälla till och ofta är nämnd i betydligt senare tiders litteratur med Stockholms-anknytning. — Här bör också nämnas att Pilen självfallet förekommer i Thorstein Bergmans fina artikel om Klara-bohemen i PR nr 2/1984.

En diktare som vill vara okänd, har skrivit följande djupt kända hyllning till restaurangen — även om situationen inte riktigt stämmer med dess stängningstider:

Hommage à Pilen

Det dagas ren
men glaset kommer icke.
Allt är blott sken.
Varthän vi dädan blicke,
allt är blott skal.
Allt är bedrägligt tal.
Från någonstans till ingenstans vi vandra.
Vi möts. Vi hälsa stumt varandra.

Var finns den vän
som överallt jag söker?
Den kypare, just den
som min ranson föröker!
Han kommer ej.
Han syns ej, nej.
Från någonstans jag än ett glas mig tänker,
som slutligt mig i själens frid nedsänker.

FERLINGRUPPEN I FILIPSTAD

har haft en lika sträv- som lyckosam vår och sommar. Den 22 maj hade man premiär på programmet "Fabians Revyvisor", som enligt en tidning fick ett extra "lyft" genom Gunde Johanssons medverkan. I övrigt uppträdde gruppens kärntrupp Jan Wikner, Rolf Mårth och Bror Frisk. Programmet ur boken med samma namn från förra året hade sammanställts av Rolf Mårth. För programkommentarer svarade Gunde Johansson, för dekor Jan Wikner, för musikarrangemang Bror Frisk och för scenteknik Kjell Ekman och Per-Arne Ericson. — Skönare än så här kan nog inte Ferlin hanteras, skrev en imponerad recensent.

Bara ett par dagar senare var Ferlingruppen i aktion igen, den här gången ved invigningen av det nyinredda Museet Kvarnen. Där hade gruppen svarat för en egen avdelning, helt ägnad diktaren, med foton av hans realskolebetyg, hans medlemskort i Filipstads sportklubb och kopior av några av de lika berömda som svårfunna tidningarna "Julhälja" och "Påskhälja". Ferlingruppen har lyckats samla respektive låna för fotografering och kopiering en rad unika bilder. Vid invigningen bidrog Jan Wikner, Rolf Mårth och Bror Frisk med några Ferlin-visor och Jörn Granberg anförde Kroppakören.

Under Filibjur-veckan var Ferlingruppen åter i elden. Den här gången hade man också inbjudit sångarna Håkan Steijen och Fred Lane. Rolf Mårth och Bror Frisk framförde några visor, varefter Håkan Steijen bidrog med bl a ett antal egna Ferlin-tonsättningar. De starkaste applåderna fick enligt pressen engelskfödde Fred Lane, när han sjöng sin egen översättning till engelska av "Inte ens en grå liten fågel".

Men Ferlingruppen vilar inte på sina lagrar. Söndagen den 19 oktober, i lagom tid efter Oxhälja, planerar man en Höstsoaré i samarbete med Kroppa-kören under ledning av Jörn Granberg. Och den 5 november är det dags för "Fabians Revyvisor" igen.

I programmet "Fabians Revyvisor" medverkade fr v Gunde Johansson, Jan Wikner, Rolf Mårth och (längst fram) Bror Frisk.

ÅRSMÖTET 1986

Verksamhetsberättelsen för 1985 godkändes välvilligt nog av årsmötet, d v s ett 80-tal medlemmar, vid sammankomsten i Sjöfartshuset den 21 maj 1986. Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet, och alla parter föreföll nöjda.

Som mötets ordförande fungerade Sällskapets ordinarie ordförande Jenny Westerström. medan sekreteraren som inklusive medhavd blodpropp listat sig ut från Södersjukhuset, undanbad sig att fungera som sådan, d v s som sekreterare. Till att i stället göra detta valdes Ebba Ehrenborg.

Jenny Westerström omvaldes högeligen enhälligt som ordförande. Likaså omvaldes de styrelseledamöter som stod i tur för val, d v s Ebba Ehrenborg, Tor Englund och Axel Liffner och som suppleant Idun Lovén, varefter styrelsen oförändrat ser ut så här: Ordf Jenny Westerström. v ordf Olof Ögren, Tor Englund, Ebba Ehrenborg, Curt Enström, Gunnar Larson och Axel Liffner och som suppleanter Esse Jansson, Eva-Lisa Lennartsson och Idun Lovén plus som adjungerad ledamot Sandro Key-Åberg.

Lika smärtfritt omvaldes medlemmarna i valberedningen: Henry Iserman (sammankallande), Maj-Britt Carlson och Erik Midfalk, liksom revisor Sten Skanne och revisorssuppleant Kerstin Malmström.

Nominering av pristagare följde, och ett antal namn föreslogs till Ferlin-priset och Trubadurpriset — som bekant nämns inga namn i protokollet utan noteras enbart för kommande styrelsesammanträde, där pristagarna utses. Medlemmarna påmindes också om sin rätt att senast den 15 augusti skriftligt eller per telefon inlämna nya förslag till styrelsen. Allt i noggran överensstämmelse med stadgarna.

Curt Enström föreslog oförändrade summor till Ferlinpris och trubadurpris, vilket årsmöte fann gott och godkände. Ett förslag till ett extra kulturstipendium till Säffleteatern för rese- och andra kostnader i samband med dess framförande senare under kvällen av Ferlin-kabarén "Klackarna i grannens golv" beviljades gärna av årsmötet. 2.000 kr skulle anvisas av de sedvanliga inkomsterna från det lika sedanliga lotteriet.

I detta sammanhang ansågs det allmänt att Ferlingruppen i Filipstad, som redan arrangerat så många lovordade framträdanden, mer än väl förtjänade en tacksam uppmuntran. Årsmötet beslöt därför att redan nu reservera ett av höstens arbetsstipendier på 3.000 kr till detta angelägna ändamål. Efter en Filet Nobis och annat gott kunde medlemmarna avnjuta Säffleteaterns redan nämnda kabaré, ett välgjort collage av ett drygt 60-tal kända Ferlin-dikter. De framfördes med stor inlevelse och i långa stycken med avsevärd dramatisk talang av skådespelarna Einar Bergh, Anders Hörngren, Sonja Söderqvist och Peter Tornborg. Det blev varma applåder.

Det blev det förvisso också när skådespelerskan Barbro Hiort af Ornäs, som fått Sällskapets arbetsstipendium för sina insatser i Dramatens "Poesihörna" (se föregående nummer av PR) läste dikter av den underfundige finlandssvenska poeten Lars Huldén. Det blev en poetisk högtidsstund.

NYA MEDLEMMAR

t o m 86-08-20

Ahnér, Olle, Jupiterv 4, 181 63 Lidingö
Andersson, Irma, Sveav 17, 791 33 Falun
Branner, Hjelm, Sanda Gård, 136 90 Handen
Edsgård, Marianne, Edsberg, 660 50 Vålberg
Ekblad, Ulrika, Klockarev 8 B, 240 17 S Sandby
Eriksson, Alva, Trädgårdsg 14 A, 172 38 Sundbyberg
Fallbäcken, Britt, Pl 648, 680 60 Sysslebäck
Filipson, Ulla, Lägdv 18, 830 30 Lit
Gewalt, Gunnel, Mäster Mikaels gata 6 A, 116 45 Stockholm
Holmer, Lars, Regeringsg 13, 292 00 Karlshamn
Holst, Sören, Vikingav 17, 141 48 Huddinge
Jansson, Ulla, Drottningg 20, 652 25 Karlstad
Jonsson, Ewa, Bredåker, 820 60 Delsbo
Jändel, Birgit, Edingekroken 17, 163 63 Spånga
Jönsson, Ulla, Råsundav 13, 171 52 Solna
Karlström, Bertil, Nockeby Torg 27, 161 41 Bromma
Klang, Gulli, Herrhagsv 48, 122 48 Enskede
Kyhlberg, Aina, Östermalmsg 3, 114 24 Stockholm
Laxxorsky, Margareta, Bryngels väg 3, 443 03 Stenkullen
Larsson, Hans, Pl 4852, 660 60 Molkom
Lindberg, Holger, Skidv 7, 126 60 Hägersten
Lindberg, Solveig, Box 2036, 137 02 Västerhaninge
Lindrot, Lipt, Box 11084, 100 61 Stockholm
Lundfeldt, Lars Bersågr 80, 122 49 Enskede
Malmgren, Jan, Stenhammarsv 21, 161 52 Bromma
Nordström, Birgitta, Blåsippebacken 56, 162 45 Vällingby
Norlin, Erik, 950 90 Hedenäset
Olme, Elis, Horrsta, Pl 1370, 740 40 Heby
Olofsson, Gun, Rymdv 35, 175 60 Järfälla
Rosenblad, Ingvald, Gitarrg 231, 654 73 Karlstad
Rutegård, Mayvor, Åströms väg 12, 791 46 Falun
Rönnberg, Tage, Box 388, 124 03 Bandhagen
Sagström, Sven-Eric, Spelmansv 5 C, 628 00 Filipstad
Seldén, Pelle Pejlingsg 29, 421 76 V Frölunda
Strand, Rune, Johannesbäcksg 50 C, 754 33 Uppsala
Söderberg, Hellmut, S:t Johannesg 3, 752 21 Uppsala
Tross, Ann-Marie, Hj Brantingsg 2 B, 753 27 Uppsala
Warren, Ingemar, Nordströms väg 13, 142 00 Trångsund
Warren, Lars Åke, Pelarg 4, 121 47 Johanneshov
Westlund, Lars, Fiskmåsv 10, 654 80 Karlstad
Wrangel, Birgit, Värtav 21, 115 28 Stockholm
Öhrn, Magdalena, Storskogsv 19, 752 45 Uppsala

Nämnas bör också generösa donatorer av vinster till det lotteri, som bekostade kulturstipendiet till Säffleteatern, bl a Tor Bergner, Bronells Tryckeri, Filipstad, Elsa Ebeling, Ebba Erhenborg, Tor Englund, Curt Enström, Ruth Hladisch, Margareta Lindgren, Pilot Pen Company och Håkan Steijen.

Sekr

KALLELSE

Alla medlemmar hälsas välkomna till

utdelning av årets pris

till BENGT EMIL JOHNSON och OVE ENGSTRÖM

Tisdagen den 21 oktober 1986 kl 19.00

i Sjöfartshusets festvåning, Skeppsbron 10, Stockholm.

Pristagarna presenteras och presenterar sig.
Efter utdelningen följer en enkel middag, bestående av Cordon Bleu,
(Kalvschnitzel fylld med ost och skinka),
öl, vatten eller ett glas vin och kaffe. Pris inkl service och garderob 135 kr
Högst ca 100 deltagare, d v s de som först anmäler sig.

Anmälan om deltagande i middagen kan denna gång göras enbart genom inbetalning av 135 kr på pg 35 21 55-6. Beloppet måste vara Sällskapet till handa absolut senast torsdagen den 16 oktober.

Sång och uppläsning. Bok- och konstgåvor till det traditionella lotteriet är mycket välkomna.

Poste Restante Medlemsblad för Nils Ferlin-Sällskapet nr 2, 1986
Skattmästare: Tor Englund, Sunnanvindsgränd 79, 175 38 JÄRFÄLLA. Tel 0758-174 69
Sällskapets postgirokonto: 35 21 55-6
Redaktör för medlemsbladet: Gunnar Larson, Åsögatan 70, 116 24 STOCKHOLM. Tel 08-68 60 06
Tryck: Rundqvists Boktryckeri i Göteborg

ISSN 0345—9519